

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Ensihoidon koulutusohjelma

Anders Windahl

Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot

Opinnäytetyö 2019

TIIVISTELMÄ

Anders Windahl

Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot, 21 sivua, 5 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta

Ensihoidon koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2019

Ohjaaja: lehtori Kristiina Helminen, Saimaan ammattikorkeakoulu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitkä yleisesti tunnetut työelämätaitojen peruspilarit ensihoitajaopiskelijoiden työharjoittelua ohjaavat ensihoitajat kokivat tärkeiksi. Tutkimuksessa oli tarkoitus selvittää työharjoitteluita ohjaavilta ensihoitajilta heidän näkemyksiään tärkeimmistä työelämätaidoista ensihoidossa sekä mahdolliset muutokset työelämätaidoissa viimeisen kuluneen viiden vuoden aikana.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten työharjoitteluiden ohjaajat arvioivat ensihoitajaopiskelijoiden saavuttavan vaadittavat työelämätaidotavoitteet työharjoittelun aikana. Arvioitava harjoittelujakso oli perustason ensihoito. Nykyisessä perustason harjoittelun arvioinnissa arvioitavina työelämätaitoina ovat asenne, motivaatio, oppiminen ja kehittyminen ammatissa, päätöksenteko sekä ongelmien ratkaisukyky (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018).

Teemahaastatteluihin haastateltiin työelämäohjaajina toimivia ensihoitajia, ja aineistolle suoritettiin induktiivinen sisällönanalyysi. Tärkeinä työelämätaitoina haastateltavien mielestä olivat sosiaaliset taidot, vuorovaikutus ja päätöksentekokyky. Ensihoitajaopiskelijoilla on vahva tahto oppia, joka näkyy hyvin työelämäohjaajien mielestä asenteissa ja arvomaailmassa. Haastatteluihin kuitenkin korostuivat y -sukupolven muuttuneet asenteet ja arvomaailma, josta suurimpana muutoksena nousi esille auktoriteettien merkityksen muuttuminen.

Tuloksista oli havaittavissa, että työelämäohjaajat kaipaavat muutoksia ensihoitajaopiskelijoiden työharjoitteluiden arviointiin sekä myös ohjausta työharjoitteluiden ohjaamiseen.

Avainsanat: työelämätaito, työelämäohjaaja, työharjoittelu, ensihoito

ABSTRACT

Anders Windahl

Workplace skills amongst bachelor's degree students in prehospital care, 21 pages, 5 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services, Lappeenranta

Degree Programme in Paramedic Nursing

Bachelor's Thesis 2019

Instructor: PhD Kristiina Helminen, Senior Lecturer, Saimaa University of Applied Sciences

The primary purpose of this study was to survey the working life skills amongst UAS students in practical training and define what work life skills the instructors finds important. The aim for this study was to define how the UAS students achieves the work life skills, that the instructors in practical training establishes.

The study sought answers to questions about instructing the paramedic students during their practical training and also answers to possible changes in the students' working life skills. The answers help planning tools in the future, that can help developing instructing in practical training. Data was collected by interviewing instructors of practical training in paramedic nursing. The data was analyzed using inductive content analysis.

The results show that generation Y has different attitudes and values when talking about working life skills. The study also revealed, that instructors in practical training wanted changes in the evaluating process during practical training in paramedic nursing, and also that the instructors thinks they need some instructing themselves.

Keywords: workplace skills, instructing practical training, practical training, pre-hospital care

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Tiedonhaku	6
3	Työelämätaidot	7
3.1	Itsensä johtaminen	7
3.2	Sosiaaliset työelämätaidot.....	8
4	Työharjoittelu ensihoitajakoulutuksen aikana	8
5	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite	9
6	Tutkimuksen toteutus	10
6.1	Aineiston kerääminen	11
6.2	Aineiston analysointi.....	12
6.3	Opinnäytetyöhön liittyvät eettiset näkökohdat	12
7	Havainnot ensihoitajaopiskelijoiden työelämätaidoista.....	13
7.1	Tärkeimmät työelämätaidot	14
7.2	Asenteiden ja arvomaailman vaikutus työelämätaitoihin	15
7.3	Sukupolvien erot.....	15
8	Pohdinta	16
8.1	Tulosten pohdinta	17
8.2	Opinnäytetyön haasteet	18
8.3	Jatkotutkimusaiheet.....	18
	Lähteet.....	19

Liitteet

- Liite 1. Saatekirje
- Liite 2. Teemahaastattelun teemat
- Liite 3. Suostumuslomake
- Liite 4. Tietosuojailmoitus
- Liite 5. Aineiston analysointi

1 Johdanto

Ensihoitaja AMK:n työnkuvaan kuuluu äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan hoidosta vastaaminen. Tila arvioidaan ja hoito suunnitellaan nopean arviointikyvyn avulla lääketieteelliseen tietoon perustuen. Suurin osa ensihoitajan työstä on toimintaa kiireettömissä tilanteissa arvioiden potilaan jatkohoitoa rauhallisen tutkimisen yhteydessä. (Saimaan ammattikorkeakoulu 2019.)

Työelämätaitoja opitaan sekä työssä että työharjoittelussa, mutta jatkossa myös koulussa kehittyvän pedagogiikan avulla (Tynjälä 2019). Alariesto (2016) toteaa joustavuuden olevan nykyisin työnantajan ykköstoive. Yhteistyötaidot ja kriittinen ajattelu ovat puolestaan työntekijöiden mielestä tärkeimmät taidot työelämässä (Eisner 2010, 31).

Työelämätaitojaan voi kehittää esimerkiksi ryhmätehtävien yhteydessä pohtimalla omia ryhmäroolejaan. Ryhmäroolien tunnistaminen on hyvä työkalu omien yhteistyötaitojen kehittämiseksi. (Aarnikoivu 2010, 119-120.) Tunnistamalla omat ja toisten toimintatavat, onnistuu työelämässä paremmin (Surakka & Rantanen 2013, 37).

Moniammatillisen oppimisen pitäisi olla osa terveydenhuollon koulutusta. Moniammatillisella oppimisella edistetään yhteistyöosaamista koulutuksen aikana. Tämän avulla opiskelijalla olisi jo työelämään siirtyessään kykyä ja ymmärrystä moniammatillisen yhteistyön vaatimuksista. Jotta tämä onnistuu, tarvitaan koulutuksen aikana vuorovaikutusta eri koulutusalojen opiskelijoiden välillä. (Tuomela et al. 2017.)

Sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen opiskelijan pitäisi hallita laajasti ei-kliiniset taidot. Näitä taitoja ovat muun muassa yhteistyötaidot potilaan, omaisten ja kollegan kanssa, taito johtaa itseään ja työryhmää ja eettisen työskentelyn hallinta. (Eriksson ym. 2015.)

Simola (2017) on selvittänyt opinnäytetyössään määrällisellä tutkimuksella viimeisen vuoden sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden omia näkemyksiä työelä-

mävalmiuksistaan. Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat kokivat työelämävalmiuksiaan hyväksi. Siitä huolimatta suurin osa vastaajista toivoi työelämävalmiuksia kehittävää opintojaksoa ammattikorkeakouluopintoihin.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, mitkä yleisesti tunnetut työelämätaitojen peruspilarit ensihoitajaopiskelijoiden työharjoittelua ohjaavat ensihoitajat kokevat tärkeiksi. Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää työharjoitteluita ohjaavilta ensihoitajilta heidän näkemyksiään tärkeimmistä työelämätaidoista ensihoidossa sekä mahdolliset muutokset työelämätaidoissa viimeisen kuluneen viiden vuoden aikana.

Aiheesta on tehty joitakin opinnäytetöitä ammattikorkeakouluissa. Esimerkiksi Seinäjoen ammattikorkeakoulussa vuonna 2015 julkaistussa opinnäytetyössä tutkittiin kirjallisuuskatsauksen avulla ensihoitajien työelämäosaamista. Opinnäytetyössä mainittiin työkokemuksen tuovan varmuutta työelämäosaamiseen. Siinä todettiin myös työelämäosaamisella olevan kaksi vaikuttajaa, organisatoriset ja yksilölliset tekijät. (Ranta-Knuutila & Saarikko 2015.) Työelämätaidoista työelämäohjaajien näkökulmasta ei ole tehty opinnäytetöitä.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten työharjoitteluiden ohjaajat arvioivat ensihoitajaopiskelijoiden saavuttavan vaadittavat työelämätaidotavoitteet työharjoittelun aikana. Arvioitava harjoittelujakso on perustason ensihoito. Nykyisessä perustason harjoittelun arvioinnissa arvioitavina työelämätaitoina ovat asenne, motivaatio, oppiminen ja kehittyminen ammatissa, päätöksenteko sekä ongelmien ratkaisukyky (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018).

2 Tiedonhaku

Tutkimuksen taustatietojen hankkimiseksi tiedonhakuja suoritettiin Saimaan Ammattikorkeakoulun kirjaston tiedonhakupalveluiden kautta sekä Google Scholar -hakukoneella. Hakusanoina käytettiin: *työelämätaidot*, *ensihoito*, *opiskelu*, *hoitotyö*, *työharjoittelu* ja *työharjoitteluohjaaja*. Pelkällä *työelämätaidot* -hakusanalla löytyi paljon aineistoa. Rajaamalla hakua hakusanoihin *työelämätaidot ja ensihoito* aineistoa löytyi hyvin niukasti, kun taas *työelämätaidot ja hoitotyö* tuotti muutamia osumia.

Myös englanninkielisiä hakuja suoritettiin hakusanoilla: *workplace skills, paramedic, nursing ja trainee*. Lisäksi tehtiin manuaalista tiedonhakua kirjaston materiaalista.

3 Työelämätaidot

Työelämätaidot ovat käsitteenä laaja ja moniulotteinen. Työelämätaitoja kuvataan prosessiosaamisena, jossa omaa osaamista saadaan hyödynnettyä tehokkaasti ja liitettyä yhteen omaa osaamista muiden osaamisen kanssa (Salminen 2015, 68).

Tulevaisuudessa vaaditaan sekä työnantajan vastuuta ja halua kehittää työtehtäviä, että työntekijän vastuuta asennoitua omaan työhönsä ja oman ammatillisuuden identifiointiin (Kultalahti 2018). Tulevaisuudessa uuden oppiminen on tärkein työelämätaito työelämän vaatimusten muuttuessa jopa radikaalisti (Pölonen 2018).

Salminen (2015, 67-113) käsittelee teoksessaan yleisiä työelämäkaita. Hän kuvailee työelämäkaita prosessiosaamiseksi, jota tarvitaan teknisten taitojen (substanssiosaamisen) lisäksi. Prosessiosaamisen avulla saadaan oma tekninen osaaminen hyödynnettyä tehokkaasti ja liitettyä tätä osaamista yhteen muiden työntekijöiden osaamiseen. Salminen (2015, 67-113) mainitsee työelämäkaitoina ammattimaista suhtautumista omaan työhön, itsensä johtamisen taitoa, oman toimialan tuntemusta, ongelmaratkaisutaitoja, tietotekniikan perustaitoja, muutostaitoja, kiireen hallinnan taitoja, tunnetaitoja, ammattimaista suhtautumista esimieheen ja oman työkyvyn ylläpitämisen taitoja.

3.1 Itsensä johtaminen

Itsensä johtamisessa arvojen merkitys korostuu. Itsensä johtamisella pystyy vaikuttamaan ajanhallintaan. Itsensä johtamista tehostamalla ajanhallintaa voidaan kehittää vastaamaan kehittyvän työelämän tarpeita. (Naumanen 2017.)

Oma menestyminen työmarkkinoilla on hyvin riippuvasta omasta asenteesta, motivaatiosta ja tavoista toimia yhteistyössä. On huomioitava, että oma toimintatapa saattaa olla hyvinkin erilainen kuin kollegan. Siksi on ymmärrettävä, millainen itse

on, millaisia muut ovat ja miten nämä seikat vaikuttavat yhteistyöhön. (Surakka & Rantanen 2013, 24.)

3.2 Sosiaaliset työelämätaidot

Sosiaaliset työelämätaidot korostuvat muuttuvassa yhteiskunnassa. Näissä taidoissa nuorilla on paljonkin kehitettävää ja näitä taitoja onkin hyvä kehittää tekemällä tiimityötä. Aiemmissa tutkimuksissa ei ole löytynyt tarkempia määritelmiä työelämätaidoille. Ristiriitaa on myös ollut havaittavissa työelämän muutoskeskustelussa yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden suhteen. Työelämätaitoja pitäisikin tutkia enemmän, sillä työelämätaitojen merkityksen oletetaan lisääntyvän tulevaisuudessa. (Heikura 2018.)

Australiassa ensimmäisen vuoden ensihoitajaopiskelijat harjoittelevat erilaisten sairauksien selittämistä maallikoille. Tämän taidon on todettu olevan tärkeä työelämätaito, joka sekä helpottaa uuden oppimista opintojen edetessä että on hyödyllistä potilastyössä opintojen jälkeen. (Hryziw 2009.)

Saimaan ammattikorkeakoulun ensihoitajaopiskelijat suorittavat perustason ammattitaidon näyttökokeen toisen opiskeluvuoden aikana. Näyttökoe arvioidaan Pelastusopiston laatimilla arviointikriteereillä. Arviointikriteereissä kiinnitetään työelämätaitojen osalta huomioita esimerkiksi yhteistyön sujuvuuteen ja potilaan informointiin. (Pelastusopisto 2019.)

Tämän opinnäytetyön haastattelussa käsiteltiin ensimmäistä, perustason työharjoittelujaksoa ensihoidossa. Nykyisessä perustason harjoittelun arvioinnissa arvioitavina työelämätaitoina ovat asenne, motivaatio, oppiminen ja kehittyminen ammatissa, päätöksenteko sekä ongelmien ratkaisukyky (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018).

4 Työharjoittelu ensihoitajakoulutuksen aikana

Työharjoittelu kuuluu lain mukaan myös ammattikorkeakoulun opintoihin. Työharjoittelu on pääsääntöisesti palkatonta harjoittelua, jossa opiskelija tutustuu opintojensa aikana eri toimintaympäristöihin ohjaajan opastuksella. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014; Mediatalo Opiskelupaikka Oy 2018.)

Saimaan ammattikorkeakoulun ensihoitajakoulutukseen sisältyy erimittaisia työharjoittelujaksoja eri hoitotyön toimintaympäristöissä yhteensä 75 opintopisteen verran (SoleOPS 2019). Tämä määrä vastaa noin 50 työviikkoa.

Ammattikorkeakouluissa annettava opetus perustuu työelämän tarpeisiin. Koulutusta tulee suunnitella yhdessä työelämän edustajien kanssa. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014.) Työharjoittelun arvioinnin suunnittelussa on siis aiheellista selvittää myös ammatissa toimivien näkemyksiä työharjoittelun tavoitteista.

Seppälä-Kolkka (2015) toteaa YAMK -opinnäytetyössään, että koulutukselle työssäoppimisen ohjauksen parissa työskenteleville on tarvetta. Seppälä-Kolkka arvioi opinnäytetyössään ohjauksen tilaa ja kehittämistarvetta Seinäjoella toimivassa Koulutuskeskus Sedussa.

Teuvo ym. (2017) tutkivat terveysalan opiskelijoiden kielteisiä kokemuksia työharjoitteluiden aikana. Kehityskohteista korostuivat työharjoittelupaikkojen ilmapää, opiskelijoiden kohtelu ja opettajien merkitystä onnistuneessa työharjoittelussa.

Osa oppilaista toivovat tuttua opettajaa ohjaajakseen työharjoitteluun. Tärkeänä pidetään kuitenkin, että ohjaavalla ohjaajalla on vankka substanssiosaaminen työharjoittelun sisällön suhteen. Yhteydenpitoa työharjoittelun aikana pidetään edelleen tärkeänä oppimisen kannalta. (Himanen ym. 2017.)

5 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, mitkä yleisesti tunnetut työelämätaitojen peruspilarit ensihoitajaopiskelijoiden työharjoittelua ohjaavat ensihoitajat kokevat tärkeiksi. Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää työharjoitteluita ohjaavilta ensihoitajilta heidän näkemyksiään tärkeimmistä työelämätaidoista ensihoidossa sekä mahdolliset muutokset työelämätaidoissa viimeisen kuluneen viiden vuoden aikana.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten työharjoitteluiden ohjaajat arvioivat ensihoitajaopiskelijoiden saavuttavan vaadittavat työelämätaidotavoitteet työharjoittelun aikana. Tässä opinnäytetyössä arvioitava harjoittelujakso on Perustason

ensihoito. Nykyisessä perustason harjoittelun arvioinnissa arvioitavina työelämätaidoina ovat asenne, motivaatio, oppiminen ja kehittyminen ammatissa, päätöksenteko sekä ongelmien ratkaisukyky (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018).

Opinnäytetyössä selvitetään, mitkä haastateltavien työelämäohjaajien mielestä ovat tärkeimmät työelämätaidot, miten opiskelijoiden asenteet ja arvomaailma ovat muuttuneet, sekä sukupolvien välisiä eroja työelämätaidoissa. Opinnäytetyön tulosten avulla voidaan arvioida, miten työelämätaitoja voitaisi arvioida ensihoidon työharjoitteluissa, sekä miten työharjoittelua voitaisi tulevaisuudessa suunnitella muuttuvia työelämätaitoja vastaamaan.

Tutkimuskysymyksiksi muodostuivat

1. Mitkä ovat ensihoitajan tärkeimmät työelämätaidot?
2. Millaisina koet ensihoitajaopiskelijoiden asenteet ja arvomaailmaa?
3. Miten näet eri sukupolvien eroja?

6 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyötä varten perehdyttiin aikaisempaan tietoon aiheesta. Sen perusteella laadittiin teemat haastatteluun. Taustamateriaaliksi kerättiin aineistoa artikkeleista, julkaisuista sekä aiemmista opinnäytetöistä, joissa on käsitelty työelämätaitoja sekä opiskelijoiden ohjaamista työharjoitteluissa. Haastattelurunko laadittiin näiden taustojen pohjalta.

Kohdejoukon valinta tapahtui tarkoituksenmukaisesti, ei sattumanvaraisesti (Hirsijärvi ym. 2001, 155). Haastateltaviksi saatiin neljä henkilöä, joilla on kokemusta ensihoitajaopiskelijoiden ohjaamisesta työharjoitteluissa, sekä myös motivaatiota analysoida opiskelijoiden työelämätaitoja ja mahdollisia kehityskohteita työharjoitteluohjauksessa. Haastattelut nauhoitettiin sanelulaitteella. Haastatettaville lähetettiin haastattelurunko etukäteen, jotta he voivat tutustua aiheeseen ennen haastattelua (Liite 2).

Haastattelut toteutettiin Saimaan ammattikorkeakoulun tiloissa. Haastatteluja varten varattiin noin kaksi tuntia aikaa, ja haastattelut järjestettiin Saimaan ammattikorkeakoulun YAMK-opiskelijoiden lähipäivän yhteyteen, jolloin haastattelu ei ollut työaikaa. Lopullinen tutkimussuunnitelma muotoutui tutkimuksen edessä, ja suunnitelmaa muutettiin olosuhteiden mukaisesti.

6.1 Aineiston kerääminen

Haastateltaviksi kutsuttiin viisi työharjoittelun ohjaajaa Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöntekijöiden ensihoidosta. Haastateltaviksi kutsuttiin viisi ensihoitajaa, jotka opiskelevat YAMK-tutkintoa Saimaan ammattikorkeakoulussa. Kutsuun vastasi neljä ensihoitajaa, joilla oli kokemusta ensihoitaja AMK-opiskelijoiden ohjaamisesta työharjoitteluissa. Haastateltavilla oli työkokemusta ensihoidosta 8-20 vuotta, ja ohjauskokemusta yhteenlaskettuna kymmenistä opiskelijoista. Näillä haastateltavilla oli hyvin yhtenäinen näkemys ensihoitaja AMK-opiskelijoiden työelämätaidoista. Teemahaastattelut järjestettiin yksilöhaastatteluina. Haastateltaville lähetettiin saatekirje (Liite 1), jossa tutkimusta kuvattiin.

Tutkimuksen aineisto kerättiin teemahaastatteluna. Teemahaastattelulle ominaista on, että aihealueet ovat tiedossa, mutta kysymykset eivät ole tarkkoja eikä järjestyksessä. Teemahaastattelua voidaan käyttää sekä kvalitatiivisessa että kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Aineistoa voidaan muuttaa tilastollisen analyysin vaatimaan muotoon, ja tulokset ovat analysoitavissa ja tulkittavissa monella tavalla. (Hirsijärvi ym. 2001, 195.)

Haastattelun eduksi luetaan mahdollisuutta säädellä aineiston keruuta tilanteen edellyttämällä tavalla. Haastatelluksi suunnitellut henkilöt saadaan yleensä mukaan tutkimukseen, mutta samalla haastateltavilla on usein taipumus antaa sosiaalisesti suotavia vastauksia. Näitä seikkoja pitääkin huomioida haastattelun tuloksia tulkitessa, jotta ei liioitella tulosten yleistämisessä. Ryhmähaastattelua suositellaan silloin, kun tutkitaan jonkin ryhmän omaksuttuja arvoja. Ryhmähaastattelussa tulee myös varautua tilanteeseen, jossa joku haastateltavista ottaa dominoivan aseman ja pyrkii määräämään keskustelun suuntaa. (Hirsijärvi ym. 2001, 192-198.)

6.2 Aineiston analysointi

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus soveltuu käytettäväksi, kun tutkittavasta aiheesta ei ole aiempaa tietoa saatavilla. Laadullisessa tutkimuksessa ominaista on, että tutkimukseen osallistuvat henkilöt suhteellisen vapaamuotoisesti kertovat kokemuksistaan ja mielipiteistään tutkimusaiheesta. Tutkimus voidaan suorittaa esimerkiksi ryhmähaastatteluna. Kvalitatiivista tutkimusta voidaan käyttää itsenäisenä tutkimuksena tai yhdessä määrällisen, eli kvantitatiivisen, tutkimuksen kanssa. Kvalitatiivista tutkimusta suositaan, kun halutaan tutkia ja kartoittaa ilmiöitä jossakin yhteisössä. (Tilastokeskus 2018.)

Induktiivisessa sisällön analyysissä voidaan sisällön pohjalta tutkia mitä tahansa dokumenttia. Analyysi on kolmivaiheinen, jossa pelkistetään (redusoidaan), ryhmitellään (klusteroidaan) ja käsitteellistetään (abstrahoidaan) sisältö. Tämän luokittelun avulla hajanaisesta aineistosta saadaan selkeä ja yhtenäinen informaatio, josta voidaan tehdä johtopäätöksiä. Kun laadullisen tutkimuksen sisällönanalyysi on tehty, aineistosta on prosessin avulla muodostettu käsitteellinen näkemys tutkittavasta ilmiöstä. (Tampereen teknillinen yliopisto 2018.)

6.3 Opinnäytetyöhön liittyvät eettiset näkökohdat

Tutkimusaihetta valitessa tulee pohtia myös eettisiä näkökohtia. Valitaanko aihe, joka on helposti toteutettavissa mutta jolla ei ole merkitystä? Vai valitaanko monimutkainen aihe? Tutkimukseen osallistuvien henkilöiden asemaa tulee arvioida. Haastateltavien anonymiteetti tulee turvata, ja luottamus sekä aineiston tallentaminen huomioida. Tutkimuksen jokaisessa vaiheessa on vältettävä epärehellisyyttä. (Hirsijärvi ym. 2001, 26-27.)

Muissa kuin lääketieteellisissä tutkimuksissa Helsingin yliopisto vaatii eettisen ennakoarvion tekemisestä tutkimuksissa, joissa puututaan tutkittavaan fyysiseen koskemattomuuteen, poiketaan tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta, tutkitaan alle 15-vuotiaita ilman huoltajien erillistä suostumusta, esitetään poikkeuksellisen voimakkaita ärsykejä, arvioidaan olevan riski pitkäaikaiselle henkiselle haitalle tai tutkittava voi kohdata jotakin turvallisuushäiriötä (Helsingin yliopisto 2019). Tässä tutkimuksessa aihetta tutkittiin työelämäohjaajien näkökulmasta. Tutkimukseen ei osallistunut potilaita tai asiakkaita eikä alle 15-vuotiaita.

Opinnäytetyötä varten haastateltavia henkilöitä lähestyttiin ensin sähköpostitse, jolloin selvitettiin kyseisten henkilöiden alustavaa halukkuutta osallistua ryhmähaastatteluun. Samalla varmistettiin, että haastateltavilla omasta mielestään oli riittävät valmiudet osallistua haastatteluun, esimerkiksi kokemusta työharjoittelujauksesta kohderyhmän opiskelijoille. Tutkimukseen osallistuville korostettiin vapaaehtoisuutta osallistumiseen sekä mahdollisuutta keskeyttää osallistuminen tutkimukseen, milloin tahansa. (TENK 2019.)

Saatekirje lähetettiin haastateltaville ennen varsinaisia ryhmähaastatteluita (Liite 1). Saatekirjeeseen liitettiin mukaan teemahaastattelun teemat (Liite 2). Haastatteluun kutsuttaville henkilöille korostettiin vapaaehtoisuutta, sekä myös anonymiteetin turvaamista. Haastatteluissa kerätty aineisto hävitettiin opinnäytetyön valmistuttua. Tällä menettelytavalla huomioitiin haastateltavien henkilöiden kohtelu anonymisti (Hirsijärvi ym. 2001, 26-27).

Teemahaastatteluita varten hankittiin tutkimusluvut Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiriltä ja Saimaan ammattikorkeakoululta. Tutkimusluvista ilmeni tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet.

Haastatteluun osallistuvat allekirjoittivat suostumuslomakkeen yhdessä opinnäytetyön tekijän kanssa. Lomakkeesta ilmeni tutkimuksen tarkoitus, haastattelun aikana kerättävän aineiston tallennustapa, arkistointi ja hävittäminen sekä tutkijan yhteystiedot (Liite 3). Lomakkeesta jäi kopiot molemmille osapuolille. Haastateltaville annettiin myös tietosuojailmoitus (Liite 4).

7 Havainnot ensihoitajaopiskelijoiden työelämätaidoista

Tärkeimmät teemat työelämätaitojen osalta olivat sosiaaliset taidot, vuorovaikutus ja päätöksentekokyky. Opiskelijoiden asenteilla ja arvomaailmalla koettiin olevan yhteyttä työelämätaitoihin. Sukupolvien erot ja kehittyminen osaltaan herätti pohdintaa tulevaisuuden työelämätaitoihin ja työelämäohjaukseen liittyen. Liitteessä 5 on esimerkki tähän opinnäytetyöhön liittyvästä sisällön induktiivisesta analyysistä.

7.1 Tärkeimmät työelämätaidot

Haastateltavat nostivat esille kolme tärkeää työelämätaitoa. Nämä olivat sosiaaliset taidot, vuorovaikutus ja päätöksentekokyky. Sosiaalisista taidoista työelämäohjaajat pitivät tärkeimpinä ihmisten kohtaamista ja ihmisten kanssa toimeentulusta, empatiaa sekä sosiaalisten taitojen merkitystä jo opiskelijavalinnoissa. Sosiaalisissa taidoissa koettiin opiskelijoiden enimmäkseen menestyvän hyvin, mutta uutena ilmiönä esiin nousi se, ettei osata kohdata ihmisiä.

Töissä kuitenkin kohdataan ihmisii laidasta laitaan, niin niitten kaikkien kanssa pitää tulla toimeen.

Vuorovaikutuksen osalta tärkeinä pidettiin kollegiaalisuutta, vuorovaikutustaitoja asiakkaiden ja omaisten kanssa sekä sanatonta viestintää. Vuorovaikutustaitojen todettiin olevan taito lukea sanatonta viestintää. Eniten vaikutusta vuorovaikutustaitoihin työelämäohjaajat kokivat olevan opiskelijan elämäkokemuksella ja mahdollisella aiemmalla työ- ja opiskeluhistorialla. Opiskelijoilla, joilla oli ollut omassa elämässään esimerkiksi vastoinkäymisiä, koettiin olevan paremmat valmiudet vuorovaikutukseen, samoin opiskelijoilla, jotka olivat jo olleet työelämässä.

Päätöksenteon suhteen työelämäohjaajat arvostivat itseohjautuvuutta, itsensä kehittämistä, kriittistä ajattelua, teoreettisen osaamisen varmistusta sekä kehityksen seurantaan reaaliajassa. Päätöksenteon vahvuus oli haastateltujen mielestä usein rinnakkain vuorovaikutustaitojen kanssa. Eräs haastateltava totesi, että jos opiskelija on kiinnostunut, niin se näkyy siinä, miten hän ottaa vastaan ohjausta.

Työelämäohjaajat korostivat haastattelussa työharjoittelun arviointia. He kokivat tärkeäksi, että kaikkia opiskelijoita arvioitaisi samoilla kriteereillä. Jotkut ohjaajat olivat kohdanneet opiskelijaohjauksessa strukturoituja lomakkeita, joissa ohjausta ja arviointia ohjattiin yksityiskohtaisemmin. Nämä lomakkeet koettiin hyvänä kehityksenä helpottamaan arviointia sekä takaamaan tasapuolista arviointia. Haastateltavat toivat myös esille, että teoriaosaamisessa on huomattavaakin hajontaa, jopa siinä määrin, että eräs haastateltava kertoi pohtineensa, miten varmistetaan opiskelijoiden ymmärtävänsä mitä tekevät hoitotilanteissa. Tämän yh-

teyttä työelämätaitoihin ei suoraan voitu osoittaa, kuitenkin työelämäohjaajat kokivat, että vahvalla teoriaosaamisella on selvä yhteys vuorovaikutukseen potilaiden ja ohjaajien kanssa.

Varmistetaanko mitenkään, että ne tietää, mitä ovat tekemässä? Sen kyllä näkee, ku opiskelija osaa teorit niin on paljo helpompaa toimii ensihoitotilanteis-saki!

7.2 Asenteiden ja arvomaailman vaikutus työelämätaitoihin

Haastateltavien mielestä valtaosalla työharjoitteluun tulevilla ensihoitaja AMK-opiskelijoilla on vahva tahto oppia. Tähän haastatellut työelämäohjaajat arvioivat vaikuttavan alalle pääsemisen vaikeus. Tärkeänä tekijänä oppimisen kannalta ohjaajat mainitsivat myös opiskelijoiden nöyryyttä opiskelun suhteen. Kuitenkin esille nousi huoli opiskelijoiden vastuun kantamisesta omien opintojensa suhteen, ja ajoittain on ollut tunne, ettei opiskelijoilta saa vaatia teoriaosaamista.

Kun on tiukasta seulasta päästy, niin ollaan valmiita tekemään paljon töitä. AMK-opiskelijat on ahkeria, ne halua kehittyy ammatissa. Ku ei niille saa antaa ees rakentavaa palautetta!

Ensihoitaja AMK -opiskelijat ovat ahkeria ja tavoitteellisia tutkimukseen osallistuneiden mielestä. Opiskelijat ovat valmiita varmistamaan omaa kehittymistä itseohjautuvasti. Asennetta kuvaa hyvin opiskelijan motivaatio, niin hyvässä kuin pahassakin.

Asemalle kun tullaan, niin otetaan kirja käteen tai etitään netistä vastauksia edellisille keikoille. Joskus saa vetää perässä ja keikan tullessa etsiä pitkin asemaa.

7.3 Sukupolvien erot

Haastateltavat kokivat y-sukupolven edustajien olevan haastavia. Esille nousi myös kokemuksia, ettei nykyisin uskalleta antaa palautetta mielen pahoittamisen pelon vuoksi. Työelämäohjaajat olivat myös huomioineet, että ns. vanhat tekijät ottivat vastaan uutta tietoa ja oppia työharjoittelussa olevilta opiskelijoilta. Työelämäohjaajat tunnustivat myös, että ennen 1980-lukua syntyneillä on osittain

heikommat tietotekniset taidot. Suurimpana erona koettiin auktoriteettien merkitys. Kuitenkin samalla pohdittiin, onko auktoriteettien kunnioituksen vähenemisessä menty jo liiallisuuksiin.

Ku ei aina tiedä mitä ne milloinkin ajattelee. Ennen kumarreltiin ja väistettiin, nyt ei kuvia kumarrella.

Sosiaalinen media sekä verkostoituminen herättivät haastateltavissa paljon ajatuksia. Pääosin haastateltavat kokivat sosiaalisen median tuovan paljon myönteistä vaikutusta opiskelijoille. Kuitenkin koettiin, että luonteva sosiaalisuus ja ihmisten kohtaaminen on vaikeaa. Verkostoitumista eri sidosryhmien kanssa haastateltavat kokivat tärkeäksi.

Opiskelijat näkee mitä eri sidosryhmät puuhaa sekä ymmärtää miks vaikka halutaan päivystyksessä tietää jostaki kotihoidosta jotain.

Käden taidoissa haastateltavat eivät tuoneet esille muutoksia. Työelämäohjaajat kokivat, että toimenpiteiden erilaisuutta tiedostetaan hyvin koulussa ja työelämässä. Muutosta koettiin opiskelussa kuitenkin tapahtuneen, ja tämän suhteen on myös ollut havaittavissa huomattaviakin eroja teoreettisessa osaamisessa nykyisin.

Aikoinaan tuotiin kaikki esille, nyt niillä (opiskelijoilla) on paljo suurempi vastuu hakee tietoja itse.

8 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tulosten avulla voidaan arvioida, miten työelämätaitoja voisi arvioida ensihoidon työharjoitteluissa. Tämä opinnäytetyö tuo lisää tietoa ja ratkaisuehdotuksia työelämätaitojen arviointiin ensihoidon työharjoitteluissa.

Työelämätaidot ovat nousseet useassa keskustelussa puheenaiheeksi, niin työpaikalla kuin myös sosiaalisessa mediassa. Aihe koetaan tärkeäksi, ja keskusteluihin osallistuvilla on ollut montaa eri näkemystä. Opinnäytetyönä aihe on ajankohtainen, sillä ensihoidon mahdollisia erityisiä työelämätaitoja ei ole kansallisella tasolla tutkittu.

Y-sukupolvi käsite esiintyy tämän opinnäytetyön haastattelun tuloksissa. Y-sukupolvi ovat 80- ja 90-luvuilla syntyneiden sukupolvi (Kultalahti 2017). Suurimpana

erona vanhempiin sukupolviin Kultalahti (2017) mainitsee Y-sukupolven halun tulla arvostetuksi ja kuulluksi työyhteisössä.

8.1 Tulosten pohdinta

Suurin muutos, jonka haastateltavat työelämäohjaajat toivat esille, oli etenkin 1990-luvuilla syntyneiden opiskelijoiden erilainen suhtautuminen auktoriteetteihin. Haastattelun edetessä spekuloitiin myös niin sanotun vapaan kasvatuksen mahdollisesta vaikutuksesta tähän. Työelämäohjaajien kesken heräsi myös kysymys, olisiko työelämän muututtava vastaamaan tulevien ammattilaisten arvo maailmaa?

Onks maailma muuttunu mut me (ohjaajat) ei? Pitäsköhän mieltii et voisko ohjausta muuttaa enemmän sopiin nykynuorten tarpeita?

Naumasan (2017) poliisin tutkinnanjohtajille suunnatut ohjeet itsensä ohjaamisesta pätevät myös opiskelijoiden tarpeeseen saada työrauhaa, ja ovat sovellettavissa itsenäisen opiskelun tilanteisiin. Saattaa olla, että muuttuvassa yhteiskunnassa itsensä johtamisen merkitys tulee kasvamaan, ja itseään johtamaan kykenevät ensihoitajaopiskelijat tulevat menestymään opinnoissaan paremmin.

Haastatellut työelämäohjaajat nostivat esille tasa-arvoisen ohjaamisen ja arvioinnin tärkeänä osaamisalueena. Hyvänä työkaluna pidettiin strukturoitua ohjaus- ja arviointikaavaketta, joka ohjaa jokaista ohjaajaa ja ohjattavaa samalla tavalla ja samalla kaavalla. Tällöin työelämäohjaaja voi luottaa ohjauksensa ja arviointinsa tasa-arvoisuuteen ja laatuun. Haastattelussa mainittiin myös kirjava taso teoreettisen osaamisen suhteen. Sisällyttämällä työharjoittelujakson tavoitteisiin vaadittava taso, työelämäohjaajat tietäisivät mitä opiskelijan pitäisi tietää ja hallita, ja mitä häneltä työharjoittelun aikana voi odottaa, sekä mitä tarvittaessa pitäisi opiskella lisää seuraavaa työharjoittelua ajatellen. Lähivuosina ollaan tilanteessa, jossa työelämästä ovat poistuneet suuret ikäluokat ja tilalle johtaviin tehtäviin ovat tulleet y -sukupolven edustajat.

8.2 Opinnäytetyön haasteet

Opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa tekijä perehtyi erilaisten tutkimusmenetelmien käyttöön ja soveltuvuuteen tämän tyyppisen opinnäytetyön käytössä. Tutkimusmenetelmiin perehtymisellä on selvästi hyötyä hoitoalan ammattilaisilla työssä, sillä ammattitaidon ylläpitämiseksi hoitajan on seurattava ammattikirjallisuutta, ja siinä olevia tutkimuksia.

Haasteita tähän opinnäytetyöhön liittyen oli haastateltavien saaminen tutkimusta varten. Opinnäytetyön kannalta haastateltavia saatiin lopuksi riittävä määrä. Haaste haastateltavien valinnassa liittyi haastateltaville asetettuihin kriteereihin, eli riittävä työkokemus, riittävästi kokemusta opiskelijoiden ohjaamisesta, halukkuutta kehittää ohjausta sekä näkemystä työelämätaitojen kehittymisestä.

Opinnäytetyöprosessin aikana tämän opinnäytetyön tekijä koki saaneensa varmuutta tieteellisten tekstien kriittiseen lukemiseen sekä tutkimusten tulosten itseenäiseen ymmärtämiseen. Opinnäytetyön raportin kirjoittaminen haastoi tekijää vieraalle osaamisalueelle.

8.3 Jatkotutkimusaiheet

Yhteiskunnan jatkuvassa, voimakkaassakin, kehityksessä pitäisi selvittää miten työyhteisöt olisivat valmiit muuttumaan vastatakseen uusien sukupolvien työntekijöiden tarpeita ja arvomaailmaa. Työelämäohjaajat kaipaavat säännöllistä koulutusta opiskelijoiden ohjaamiseen. Usein kuulee sanottavan, että ei osata ohjata, tai että vain pyydetään opiskelijaa tulemaan seuraamaan mitä tapahtuu. Työelämäohjaajien kouluttamista varten pitäisi selvittää mitä ja millaista koulutusta tarvitaan.

Myös muuttuva maailma monikulttuurin muodossa asettaa uusia haasteita. Tulevaisuuden työntekijät tulevat edustamaan useita eri uskontoja ja kulttuureja. Tätä pitää jo työelämäohjaamisessa huomioida ja hyväksyä useampien kulttuurien arvoja ja asenteita, sekä kehittää työkaluja, joita työelämäohjaaja voi käyttää varmistaakseen laadukkaan ohjauksen.

Lähteet

Aarnikoivu H. 2010. Työelämätaidot: menesty ja voi hyvin. Helsinki: WSOY Pro.

Alareisto H. 2016. Työelämätaidot. Rovaniemi: KL-Kopio Oy.

Ammattikorkeakoululaki 932/2014.

Eisner S. 2010. Grave new world? Workplace skills for today's college graduates. Ramapo College of New Jersey, USA. American Journal of Business Education 3(9), 31. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1058556.pdf>. Luettu 7.2.2019

Eriksson E., Korhonen T., Merasto M. & Moisio E-L. 2015. Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen. Porvoo: Bookwell Oy.

Heikura V. 2018. Työelämätaidot muuttuvassa työelämässä: Music Against Drugs ry:n tiimiharjoittelujaksolle osallistuneiden nuorten käsityksiä. Pro Gradu tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteiden laitos.

Helsingin yliopisto. 2019. <https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/miloinlausunto.pdf>. Luettu 26.2.2019

Himanen, S., Mäkinen, T., Seitsamo, S. & Yli-Koivisto, L. 2017. Opiskelijoiden näkemyksiä harjoittelun ohjauksesta hoitotyön ammattikorkeakouluopinnoissa. Teoksessa. Tuomi, J., Joronen, K. & Huhdanpää, A. 2017 (toim.) Taito2017: Oivaltamisen iloa. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, 60-70.

Hirsijärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2001. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Hryciw D. 2009. Enhancing an undergraduate Paramedic degree through the introduction of a health fact sheet assessment task. Australasian Journal of Paramedicine 7(3), 4. <https://ajp.paramedics.org/index.php/ajp/article/view/174/188>. Luettu 7.2.2019.

Kultalahti S. 2017. Y-sukupolvi työelämässä. Blogisarja: Uudistumiskyky ja HRx. <https://gofore.com/y-sukupolvi-tyoelamassa/>. Luettu 27.9.2019.

Kultalahti S. 2018. Työyhteisötaitojen vaikutus työhyvinvointiin. Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto, Teme-lehti. www.teme.fi/fi/meteli/tyoyhteisotaitojen-vaikutus-tyohyvinvointiin/. Luettu 30.10.2018.

Mediatalo Opiskelupaikka Oy. 2018. Työharjoittelun pelisäännöt. <https://www.opiskelupaikka.fi/Tyopaikka-harjoittelu/Tyoharjoittelu/Tyoharjoittelun-pelisaannot>. Luettu 22.11.2018.

Naumanen L. 2017. Tutkinnanjohtajien itsensä johtaminen ja ajanhallinta. Tutkimuksellinen opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu. Poliisin ylempi ammattikorkeakoulutus.

Pelastusopisto. 2019. Ensihoidon perusteet -toimenpiteet. Arviointikriteerit.

- Pölonen J. 2018. Parempaa elämää -verkkójulkaisu. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen. <http://parempaaelamaa.org/2018/06/01/uuden-oppiminen/>. Luettu 27.11.2018.
- Ranta-Knuutila E. & Saarikko J. 2015. Työhyvinvointi ensihoitotyössä. Opinnäytetyö. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. 2018. Harjoitteluarviointilomake AH3. Ensihoidon perusosaamisen harjoittelu. <https://moodle.saimia.fi/amk/mod/folder/view.php?id=203750>. Luettu 4.12.2018.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. 2019. Koulutustarjonta ja hakeminen. Ensihoitajakoulutus. <https://www.saimia.fi/fi-FI/koulutustarjonta/amk-tutkinnot/sosiaali-ja-terveysala/ensihoitaja>. Luettu 9.10.2019.
- Salminen J. 2015. Työntekijän vastuu ja työelämätaidot. Helsinki: J-Impact.
- Seppälä-Kolkka T. 2015. Työssäoppimisen ohjauksen nykytila ja kehittäminen. YAMK-opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Palveluliiketoiminnan koulutusohjelma.
- Simola E. 2017. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia työelämävalmiuksistaan. YAMK-opinnäytetyö. Oulun ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen.
- SoleOPS. 2019. Saimaan ammattikorkeakoulun opetussuunnitelma. https://ops.saimia.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/sea?koulohj_id=16076947&ryhmtyp=1&lukuvuosi=&stack=push. Luettu 17.10.2019.
- Surakka T. & Rantanen T. 2013. Työelämätaidot – sinä oman työelämäsi johtajana. Espoo: Suomen Palkitsemiskeskus Oy ja Decanet Oy.
- Tampereen teknillinen yliopisto. 2018. Tutkimusmenetelmät. <http://www.tut.fi/verne/tutkimusmenetelmät/tiedon-analysointi/>. Luettu 22.11.2018.
- TENK. 2019. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. <https://www.tenk.fi>. Luettu 5.3.2019.
- Teuho S., Roto H., Sulonen T., Vikberg-Aaltonen P. & Sankelo M. 2017. Terveystieteiden opiskelijoiden kielteiset kokemukset harjoittelun aikana. Tutkiva hoitotyö 15:1, 10 – 17.
- Tilastokeskus. 2018. https://www.stat.fi/meta/kas/kvalit_tutkimus.html. Luettu 22.11.2018.
- Tuomela K., Heikkilä K., Haapanen H., Kortekangas-Savolainen O. & Salminen L. 2017. Moniammatillinen oppiminen yhteistyöosaamisen edistäjänä terveydenhuollossa. Hoitotiede 29 (2017):4. Helsinki: Sairaanhoidajien koulutussäätiö, 264-275.

Tynjälä P. 2019. Työelämätaitojen oppimiseen tarvitaan uudenlaisia keinoja. Jyväskylän yliopisto. <https://jyunity.fi/ajattelijat/tyoelamataitojen-oppimiseen-tarvitaan-uudenlaisia-keinoja/>. Luettu 4.2.2019.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014.

ARVOISA ENSIHOITAJA ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRISTÄ

Opiskelen ensihoitaja AMK-tutkintoa Saimaan ammattikorkeakoulussa Lappeenrannassa. Teen opinnäytetyötä aiheesta *Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot*. Opinnäytetyön tarkoitus on selvittää mitkä yleisesti tunnetut työelämätaitojen peruspilarit ensihoitajaopiskelijoiden työharjoitteluita ohjaavat ensihoitajat kokevat tärkeiksi. Opinnäytetyön tavoite on selvittää, miten hyvin, työharjoitteluiden ohjaajien mielestä, ensihoitajaopiskelijat tavoittavat vaadittavat työelämätaitojen tavoitteet työharjoittelussa.

Olen kiinnostunut kokemuksistasi työharjoittelun ohjaajana. Haastatteluun kutsutaan ensihoitajia, jotka opiskelevat YAMK-tutkintoa Saimaan ammattikorkeakoulussa. Osallistumisesi on arvokasta tutkimuksen onnistumisen kannalta. Tutkimuksesta saadut tulokset auttavat Saimaan ammattikorkeakoulun opettajia kehittämään työharjoitteluiden ohjaamista ja arviointia.

Opinnäytetyötä varten kerään aineistoa haastattelulla, joka toteutetaan ryhmähaastatteluna teemahaastattelun muodossa. Teemahaastattelussa on neljä eri aihealuetta. Liitteenä on teemahaastattelun runko, jotta voit etukäteen tutustua aiheisiin (Liite 1). Haastattelussa keskustellaan vapaamuotoisesti teemojen pohjalta.

Haastattelu nauhoitetaan ja nauhoite puretaan tekstiksi. Nauhoite ja litteroitu teksti hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua. Opinnäytetyössä ei käytetä henkilötietoja, joista haastateltavat voisi tunnistaa. Opinnäytetyön tulokset julkistetaan niin, ettei niistä voi yksilöidä yksittäistä vastaajaa.

Osallistuminen haastatteluun on vapaaehtoista ja luottamuksellista. Osallistumisen voi koska tahansa keskeyttää.

Haastattelu järjestetään Saimaan ammattikorkeakoulun tiloissa YAMK-opintojesi ____lähipäivän yhteydessä 23. maaliskuuta. Haastatteluun varataan aikaa 2 tuntia.

Pyydän vahvistamaan osallistumisesi haastatteluun sähköpostitse 15.3. mennessä. Vastataan mielelläni opinnäytetyötä kysymyksiin sähköpostitse.

Opinnäytetyön ohjaavina opettajina toimii lehtori, TtT Kristiina Helminen

Ystävällisin terveisin

Anders Windahl

anders.windahl@student.saimia.fi

1. Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät työelämätaidot ensihoidossa?
2. Onko jokin työelämätaito, jossa olet havainnut selkeitä muutoksia?
 - Onko jokin työelämätaito parantunut 5 vuoden ajanjaksolla tarkasteltuna?
 - Onko jokin työelämätaito heikentynyt 5 vuoden ajanjaksolla tarkasteltuna?
3. Millaisina koet opiskelijoiden asenteet (asenne, motivaatio)?
4. Millaisena koet opiskelijoiden arvomaailmaa (oppiminen, kehittyminen ammatissa)?
5. Millaisina koet opiskelijoiden vuorovaikutustaitoja (päätöksenteko, ongelmien ratkaisukyky)?

Suostumus

Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot

Anders Windahl

Olen saanut riittävästi tietoa kyseisestä opinnäytetyöstä ja olen ymmärtänyt saamani tiedon. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut kysymyksiini riittävät vastaukset. Tiedän, että minulla on mahdollisuus keskeyttää osallistumiseni missä tahansa vaiheessa.

Suostun vapaaehtoisesti osallistumaan tähän opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Lisäksi annan suostumukseni henkilötietojeni keräämiseen opinnäytetyöhön laadinnassa syntyvään tutkimusrekisteriin. Minua on informoitu henkilötietojen käsittelystä tutkimuksen yhteydessä.

Aika ja paikka

Haastateltava

Anders Windahl

Saimaan ammattikorkeakoulun ensihoidon opiskelija

LIITE 4.

OPINNÄYTETYÖTÄ KOSKEVA TIETOSUOJAILMOITUS

EU:n yleinen tietosuoja-asetus
(2016/679) artikkelit 13 ja 14
Laatimispäivämäärä: 28.2.2019

Mitä tarkoitusta varten henkilötietoja kerätään?

Teen opinnäytetyötä aiheesta *Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot*. Tämän opinnäytetyön tarkoitus on selvittää mitkä yleisesti tunnetut työelämätaidojen peruspilarit ensihoitajaopiskelijoiden työharjoitteluita ohjaavat ensihoitajat kokevat tärkeiksi. Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää työharjoitteluita ohjaavilta ensihoitajilta heidän näkemystä tärkeimmistä työelämätaidoista ensihoidossa sekä mahdolliset muutokset työelämätaidoissa viimeisen kuluneen viiden vuoden aikana.

Opinnäytetyön tavoite on selvittää, miten työharjoitteluiden ohjaajat arvioivat ensihoitajaopiskelijoiden tavoittavan vaadittavat työelämätaidotavoitteet työharjoittelun aikana. Arvioitava harjoittelujakso on perustason ensihoito. Nykyisessä perustason harjoittelun arvioinnissa arvioitavina työelämätaitoina ovat asenne, motivaatio, oppiminen ja kehittyminen ammatissa, päätöksenteko sekä ongelmien ratkaisukyky (Saimaan ammattikorkeakoulu 2018). Opinnäytetyössä selvitetään, onko työharjoitteluiden ohjaajien mielestä kuluneiden viiden vuoden aikana tapahtunut muutoksia opiskelijoiden työelämätaidoissa.

Opinnäytetyön tulosten avulla voidaan arvioida, miten työelämätaitoja voitaisi arvioida ensihoidon työharjoitteluissa. Opinnäytetyö tuo lisää tietoa ja ratkaisuehdotuksia työelämätaidojen arviointiin ensihoidon työharjoitteluissa.

Mitä tietoja keräämme?

Opinnäytetyötä varten kerätään taustatietoja haastateltavilta. Näitä tietoja ovat työkokemuksen pituus sekä kokemus opiskelijoiden ohjaamisesta. Henkilötiedot anonymisoidaan niin, ettei yksittäinen tutkimukseen osallistuja ole tunnistettavissa.

Millä perusteella keräämme tietoja?

Opinnäytetyötä varten kerättävät henkilötiedot toimivat tarvittaessa taustatekijöinä aineiston analysoinnissa.

Mistä kaikkialta henkilötietoja keräämme?

Opinnäytetyötä varten kerätään henkilötietoja haastattelun yhteydessä.

Kenelle tietoja siirretään?

Opinnäytetyötä varten ei siirretä henkilötietoja.

Minne tietoja siirretään?

Opinnäytetyötä varten ei siirretä henkilötietoja.

Kerättyjen tietojen turvallinen säilyttäminen

Haastattelu nauhoitetaan ja nauhoite puretaan tekstiksi. Nauhoite ja litteroitu teksti säilytetään salatussa tietokoneyhteydessä sekä lukitussa tilassa. Aineisto hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua. Opinnäytetyössä ei käytetä henkilötietoja, joista haastateltavat voisi tunnistaa. Opinnäytetyön tulokset julkistetaan niin, ettei niistä voi yksilöidä yksittäistä vastaajaa.

Kuinka kauan kerättyä aineistoa säilytetään?

Kerätty aineisto hävitetään opinnäytetyön valmistuttua.

Millaista päätöksentekoa?

Aineistoa käsiteltäessä ei tapahdu automaattista päätöksentekoa.

Oikeutesi

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, milloin henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Tutkimuksen keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerätyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoja.

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietolainsäädäntöä.

Rekisteröidyllä on seuraavat EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaiset oikeudet:

- a) Rekisteröidyn oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot.
- b) Rekisteröidyn oikeus tietojensa oikaisemiseen.
- c) Rekisteröidyn oikeus tietojensa poistamiseen. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta, jos tietojen käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten, jos oikeus tietojen poistamiseen estää tai suuresti vaikeuttaa henkilötietojen käsittelyä
- d) Rekisteröidyn oikeus tietojen rajoittamiseen.
- e) Rekisteröidyn oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.

Tutkimusrekisterin tiedot

Mainittava:

- Opinnäytetyö Ensihoitaja AMK -opiskelijoiden työelämätaidot
- Tutkimus toteutetaan kertaluonteisena
- Tutkimuksen kestoaika kevät 2019
- Henkilötiedot hävitetään tutkimuksen valmistuttua

Rekisterinpitäjän ja yhteys henkilön tiedot

Anders Windahl anders.windahl@student.saimia.fi

Tutkimushankkeen vastuullinen johtaja

Vastuullinen johtaja on Anders Windahl, joka vastaa tutkimuksen toteuttamisesta.

Tutkimuksen suorittajat

Anders Windahl
Saimaan ammattikorkeakoulun ensihoidon opiskelija

TEEMA: Tärkeimmät työelämätaidot ensihoidossa

Teemahaastattelun pelkistäminen

ihmisten kohtaaminen, sosiaaliset taidot yks tärkeimpiä, kohdataan ihmisiä laadasta laitaan, kaikkien kanssa pitää tulla toimeen, kollegiaalisuus on tosi tärkeä, vuorovaikutustaidot asiakkaan ja sen omaisten kanssa, tunneäly ja empatiataito, taito lukee sanaton viestii, itseohjautuvuus itsensä kehittämisessä, tärkeitä on kriittinen ajattelu ja päätöksentekokyky, reippaus ja oma aktiivisuus, kyky tunnistaa kyvyt ja heikkoudet, hyvät sosiaaliset taidot, sosiaalisia taitoja pitäis vahvistaa, sosiaalisille taidoille jo opiskelijavalinnoissa isompi rooli, sosiaalisille taidolle enemmän painoarvoa, teoreettisen osaamisen varmistaminen, että arviointi menis kaikilla samalla tavalla

Teemahaastattelun luokittelu

Sosiaaliset taidot: ihmisten kohtaaminen, toimeen tuleminen, empatia, sosiaalisten taitojen painoarvo ja merkitys opiskelijavalinnassa

Vuorovaikutus: kollegiaalisuus, vuorovaikutustaidot asiakkaan ja omaisen kanssa, sanaton viestintä

Päätöksentekokyky: itseohjautuvuus, itsensä kehittäminen, kriittinen ajattelu, päätöksentekokyky, teoreettisen osaamisen varmistus, kehityksen seuranta reaaliajassa, tasapuolinen arviointi

Teemahaastattelun käsitteellistäminen

Sosiaaliset taidot: ihmisten kohtaaminen, sosiaalisten taitojen merkitys

Vuorovaikutus: sanaton viestintä, kollegiaalisuus

Päätöksenteko: itseohjautuvuus, itsensä ohjaaminen